

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 6Tost/26/2018
Identifikačné číslo spisu: 9517100050
Dátum vydania rozhodnutia: 20. augusta 2018
Meno a priezvisko: JUDr. Štefan Michálik
Funkcia:
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:9517100050.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Michálika a sudcov JUDr. Petra Paludu a JUDr. Viliama Dohňanského, na neverejnom zasadnutí konanom 20. augusta 2018 v Bratislave, v trestnej veci obvineného A. J. a spol., pre zločin založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák. a iné, o sťažnosti obvineného A. J. proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 27. júla 2018, sp. zn. 2Tp/12/2017, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 194 ods. 1 písm. a/, ods. 2 Tr. por. sa z r u š u j e výrok č. II. uznesenia sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica z 27. júla 2018, sp. zn. 2Tp/12/2017. Podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a § 80 ods. 2 Tr. por. per analogiam s poukazom na článok 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článok 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd prijatého oznámením Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR o dojednaní Dohovoru, uverejneného pod číslom 209/1992 Zb., väzba obvineného A. J., nar. X. A. XXXX v N. D., trvale bytom B. XXX, okres N. D., t. č. vo výkone väzby v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov, dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným sa n e n a h r á d z a. Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť obvineného A. J. vo zvyšnej časti sa z a m i e t a. Podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. písomný sľub obvineného A. J. na nahradenie jeho väzby sa n e p r i j í m a.

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len ako „špecializovaný trestný súd" alebo „prvostupňový súd") uznesením z 27. júla 2018, sp. zn. 2Tp/12/2017, výrokom č. I. podľa § 79 ods. 3 Tr. por. žiadosť obvineného A. J. o prepustenie z väzby na slobodu zamietol a výrokom č. II podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. a § 80 ods. 2 Tr. por. per analogiam s poukazom na článok 154c ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a článok 5 ods. 3 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd prijatého oznámením Federálneho ministerstva zahraničných vecí ČSFR o dojednaní Dohovoru, uverejneného pod č. 209/1992 Zb., väzbu obvineného A. J. dohľadom probačného a mediačného úradníka nenahradil. O žiadosti obvineného o prepustenie na slobodu prvostupňový súd rozhodol bez vypočutia obvineného, nakoľko ten podaním doručeným súdu 26. júla 2018 v zmysle § 72 ods. 2 Tr. por. výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti (č. l. 889). Obhajca obvineného bol o tomto úkone zo strany prvostupňového súdu riadne upovedomený, avšak sa ho nezúčastnil (č. l. 893 a 895-896).

Špecializovaný trestný súd v odôvodnení sťažnosťou napadnutého rozhodnutia uviedol, že vo veci doposiaľ vykonané dôkazy nielenže naďalej potvrdzujú dôvodnosť pôvodných podozrení, ale novozistené skutočnosti naznačujú, že trestná činnosť, ktorú orgány činné v trestnom konaní skúmajú, je ešte rozsiahlejšia, než sa pôvodne predpokladalo, pričom silnie podozrenie, že ako osoby vystupujúce na najvyšších riadiacich pozíciách skupiny nazvanej „A.“ vystupujú bratia J., ktorí často praktizovali nátlakové „metódy riešenia“. Svedčí o tom nielen sumár dôkazov, ktoré boli podrobne rozobraté aj v predchádzajúcich väzobných rozhodnutiach (výpovede svedkov, ale i obvinených, medzi ktorými rastie počet tých, ktorí sa k páchaniu trestnej činnosti doznávajú a predbežne usvedčujú bratov J.), ale aj výsledky nasadenia informačno-technických prostriedkov a naposledy zmeny postoja obvinených J., D., J. a podľa všetkého i J., ktorí sa pridali ku skupine vypovedajúcich osôb proti bratom J. v súvislosti s drogovou trestnou činnosťou. Nie zanedbateľným faktom je podľa súdu i to, že voči obvineným súrodencom J. je vznesené obvinenie za fyzickú likvidáciu osoby, ktorá mala s nimi spolupracovať a následne sa rozhodla svedčiť proti nim. Možno sa totiž podľa prvostupňového súdu dôvodne domnievať, že pohnútkou tohto trestného činu, u ktorého niet dôvodu pochybovať, že k nemu došlo, súvisí s trestnou činnosťou, ktorá je prešetrovaná v rámci tohto konania. Špecializovaný trestný súd väzbu obvineného nenahradil dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por., čo odôvodnil tým, že tento inštitút, najmä s ohľadom na okolnosti a už popísanú povahu prípadu, nemožno považovať za dostatočný a možno sa oprávnene domnievať, že by bol len formálnym krokom, účelovo zameraným na prepustenie z väzby, ktorý v konečnom dôsledku nemá vnútorný obsah spočívajúci v reálnom splnení toho, čo by dohľad mal zabezpečiť. V zmysle uvedeného podľa špecializovaného trestného súdu u obvineného sú aj naďalej sprítomnené väzobné dôvody podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por., pričom v tejto súvislosti prvostupňový súd poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 12. júla 2018, sp. zn. 5 Tost 24/2018, ktorým došlo k zamietnutiu sťažnosti obvineného A. J. v podstate identickej trestnej veci. Špecializovaný trestný súd o námietke vznesenej voči sudcovi pre prípravné konanie, JUDr. Jánovi Hrubalovi, nekonal v zmysle § 32 ods. 6 Tr. por., nakoľko túto vyhodnotil ako vznesenú nie bezodkladne a namietajúcu len procesný postup súdu v konaní podľa § 31 ods. 4 Tr. por.. Proti tomuto uzneseniu podal obvinený prostredníctvom zvoleného obhajcu sťažnosť, ktorá bola špecializovanému trestnému súdu doručená dňa 3. augusta 2018. V predmetnej sťažnosti obvinený cestou obhajcu uviedol, že túto bližšie zdôvodní v lehote siedmich dní. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len ako „najvyšší súd“ alebo „sťažnostný súd“) vo vzťahu k tomuto vyjadreniu uvádza, že obhajca obvineného v zvolenej lehote, ale ani neskoršie, túto sťažnosť žiadnym spôsobom neodôvodnil. Naopak sám obvinený podal dňa 7. augusta 2018 na poštovú prepravu sťažnosť voči uzneseniu špecializovaného trestného súdu. Obsah tohto podania tvorila aj námietka zaujatosti voči „celému trestnému senátu (všetkým sudcom) Najvyššieho súdu SR.“ Svoju žiadosť odôvodnil tým, že bližším oboznámením sa s písomným znením napadnutého uznesenia zistil, že vo výrokovej časti (nesprávne uvádza, že v záhlaví rozhodnutia), konkrétne vo výroku č. II je nesprávne uvedené miesto jeho výkonu väzby, a síce Ústav na výkon väzby Prešov, pričom on väzbu vykonáva v Ústave na výkon väzby Leopoldov. V tomto smere naznačuje možnú zámenu so svojím bratom A. J., tiež obvineným v tejto trestnej veci, ktorého výkon väzby je realizovaný v uvedenom ústave v Prešove, nakoľko je možné, že aj on požiadal o prepustenie z väzby. Pochybnosť, či rozhodnutím špecializovaného trestného súdu nedošlo k zámene medzi obvinenými, je podľa neho znásobená tým, že aj na šiestej strane predposledného odseku rozhodnutia tohto súdu sa píše, že „A. J. podaním zo dňa 23.07.2018 doplnil svoju žiadosť...“ Správne má ísť o obvineného A. J.. Obvinený zároveň uvádza, že mu nebolo umožnené nahliadnuť do spisu za účelom podania kvalifikovanej žiadosti o prepustenie z väzby. Obvinený mal žiadať o nahliadnutie do spisu celkovo trikrát od dňa 30. mája 2018, no bezvýsledne. Namietka tiež, že o jeho žiadosti o prepustenie z väzby nerozhodoval nestranný súd, vo svojom odôvodnení sa nedostatočne vysporiadal s dôvodmi väzobného stíhania a zároveň v jeho prípade nebolo rozhodované dostatočne urýchlene. Obvinený tiež považoval za potrebné vyjadriť sa k listu, ktorý mu mal byť adresovaný od jeho brata A. J. a ktorý bol zadržaný prokurátorom a vyhodnotený ako kolúzna aktivita. Podľa obvineného súd nesprávne hodnotí stav, keď uvádza, že sa správa podľa inštrukcií, ktoré majú byť popísané v predmetnom liste, pretože predmetný list sa do jeho fyzickej dispozície nedostal. Obvinený naopak v plnej miere realizuje svoje právo na obhajobu. Vyššie spomenutú námietku zaujatosti voči všetkým sudcom najvyššieho súdu obvinený odôvodnil tým, že zo zdokumentovanej činnosti prokurátora JUDr. Petra Kyselú, dozorujúceho aj trestnú vec obvineného,

vyplýva, že menovaný prokurátor využíva právne poradenstvo sudcov najvyššieho súdu, čo vedie k tomu, že jeho podania (v najširšom slova zmysle) sa stávajú „úspešné“. Obvinený samostatným podaním doručeným špecializovanému trestnému súdu dňa 7. augusta 2018 (t. j. po rozhodnutí prvostupňového súdu) ponúkol ako náhradu väzby písomný sľub v zmysle § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por., že v prípade prepustenia na slobodu bude viesť riadny život, nedopustí sa trestnej činnosti, splní povinnosti a bude dodržiavať obmedzenia, ktoré mu uloží sudca pre prípravné konanie. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako nadriadený súd na podklade sťažnosti obvineného v súlade s revíznym princípom preskúmal podľa § 192 ods. 1 Tr. por. správnosť výrokov napadnutého uznesenia ako i konanie, ktoré mu predchádzalo a zistil, že sudca pre prípravné konanie rozhodol v predmetnej veci správne a v súlade so zákonom. Podľa § 71 ods. 1 Tr. por. obvinený môže byť vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie, bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok spáchal obvinený a z jeho konania alebo ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že a) ujde alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest (tzv. úteková väzba), b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie (tzv. kolúzna väzba), alebo c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval alebo ktorým hrozil (tzv. preventívna väzba). Podľa § 79 ods. 3 Tr. por. obvinený má právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu. Ak v prípravnom konaní prokurátor takej žiadosti nevyhovie, predloží ju bez meškania so svojim stanoviskom a s návrhom na rozhodnutie sudcovi pre prípravné konanie, o čom upovedomí obvineného a jeho obhajcu. O takej žiadosti sa musí bez meškania rozhodnúť. Ak sa žiadosť zamietla, môže ju obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až po uplynutí tridsiatich dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť. Preskúmaním na vec vzťahujúceho sa spisového materiálu najvyšší súd zistil, že o väzobnom stíhaní obvineného bolo doposiaľ rozhodované (okrem predmetného konania) celkovo trikrát, a síce obvinený bol vzatý do väzby z dôvodov podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/ Tr. por. uznesením špecializovaného trestného súdu z 9. marca 2017, sp. zn. 2Tp/12/2017, v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 10. apríla 2017, sp. zn. 4 Tost 11/2017. Uznesením špecializovaného trestného súdu zo 14. septembra 2017, sp. zn. 2Tp/12/2017, v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 26. septembra 2017, sp. zn. 6 Tost 31/2017, súd rozhodol o predĺžení lehoty väzby obvineného do 6. mája 2018. Lehota väzobného stíhania obvineného bola predĺžená do 6. decembra 2018 uznesením špecializovaného trestného súdu z 12. apríla 2018, sp. zn. 2Tp/12/2017, v spojení s uznesením najvyššieho súdu z 23. apríla 2018, sp. zn. 3 Tost 12/2018. Naposledy uvádzaným rozhodnutím konajúci súd zároveň zamietol žiadosť obvineného o prepustenie z väzby, ktorú nenahradili dohľadom probačného a mediačného úradníka. Ďalšiu žiadosť o prepustenie z väzby si obvinený podal až v súvislosti s predmetným konaním, z čoho vyplýva, že od jeho poslednej žiadosti uplynula lehota tridsiatich dní v zmysle § 79 ods. 3 Tr. por. Najvyšší súd na úvod uvádza, že väzba predstavuje procesný prostriedok zabezpečovacieho charakteru, ktorým sa obvinený dočasne pozbavuje osobnej slobody s cieľom zabezpečenia jeho osoby na účely trestného konania. Rozhodnutie o väzbe neprejudikuje vinu obvineného, nakoľko jeho podstatou ani nie je posudzovanie tejto otázky, lež skúmanie existencie tzv. dôvodného podozrenia zo spáchania trestného činu. Zo stabilnej judikatúry najvyššieho súdu vyplýva, že v prípade už dlhší čas trvajúcej väzby, pre jej ďalšie trvanie, musia byť splnené štyri podmienky: uznesenie o vznesení obvinenia; kvalifikované podozrenie zo spáchania skutku, pre ktorý je vznesené obvinenie; existencia väzobného dôvodu podľa § 71 ods. 1 Tr. por. a musí byť zároveň splnená podmienka, aby orgány činné v trestnom konaní a súd vo veci postupovali s osobitnou starostlivosťou a urýchlene v zmysle § 2 ods. 6 druhej vety Trestného poriadku. Absencia niektorej z týchto podmienok spája zákon s povinnosťou ihneď prepustiť obvineného z väzby na slobodu (uznesenie najvyššieho súdu z 23. apríla 2014, sp. zn. 2 Tost 12/2014, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 37/2014). Zo spisového materiálu je zrejmé, že obvinený je toho času stíhaný vyšetrovateľom expozitúry Západ, Národnej protizločineckej jednotky, Národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru, v spoločnom konaní vedenom pod ČVS: PPZ-637/NKA-PZ-ZA-2016, celkovo za jedenásť skutkov, a to vrátane obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 144 ods. 1, ods. 2 písm. d/, písm. e/, ods. 3 písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 139 písm. i/ Tr. zák. a § 140 písm. b/, písm. c/ Tr. zák. a § 141 písm. a/ Tr. zák., obzvlášť závažného zločinu nedovolennej výroby omamných a

psychotropných látok, jedov a prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi podľa § 172 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/, ods. 2 písm. c/, ods. 4 písm. b/, písm. c/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. b/, písm. j/ Tr. zák. a § 141 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a zločinu založenia, zosnovania a podporovania zločineckej skupiny podľa § 296 Tr. zák., za ktoré mu hrozí trest odňatia slobody na doživotie. Sťažnostný súd konštatuje, že špecializovaný trestný súd vo svojom rozhodnutí presvedčivo vymedzil dôvody ponechania obvineného vo väzbe a jasným a zrozumiteľným spôsobom vyložil, ktoré skutočnosti ho k týmto záverom viedli, pričom zdôraznil i okolnosti, ktoré ponechanie obvineného vo väzbe umocnili. Zároveň sa prvostupňový súd riadne vysporiadal aj so všetkými ostatnými námietkami obvineného. Najvyšší súd sa v celom rozsahu stotožnil s argumentáciou prvostupňového súdu preukazujúcou jednotlivé väzobné dôvody podľa § 71 ods. 1 písm. a/, písm. b/ a tiež písm. c/ Tr. por. S ohľadom na vyššie uvedené a tiež, že v dvojstupňovom súdnom konaní rozhodnutia súdov tvoria jednotu, preto sťažnostný súd považuje za bezúčelné duplicitne uvádzať závery špecializovaného trestného súdu preukazujúce dôvodnosť väzobného stíhania obvineného v úplnom znení. V stručnosti sa však najvyšší súd obmedzí aspoň na stručnú rekapituláciu. Väzobný dôvod podľa § 71 ods. 1 písm. a/ Tr. por. je v predmetnom prípade daný predovšetkým tým, že obvinenému hrozí vysoký trest. Počas páchania trestnej činnosti sa obvinený pravidelne zdržiaval aj za účelom úkrytu pred orgánmi činnými v trestnom konaní v zahraničí. Zo skutku označeného pod č. 11 vyplýva, že pre obvineného mali byť vyhotovené falošné doklady Chorvátskej republiky, ktoré doposiaľ neboli zaistené. Väzba z dôvodu podľa § 71 ods. 1 písm. b/ Tr. por. je u obvineného opretá o kolúzne správanie obvineného, keďže tento sa snažil jednak na slobode, ale aj počas prebiehajúcej väzby mariť vyšetrovanie. Obvinený násilím a tiež hrozbou násillia upevňoval svoje postavenie do vnútra zločineckej skupiny „A.“, ale aj navonok. Vo veci naďalej prebieha vyšetrovanie, pričom doposiaľ nie je ustálený celkový počet svedkov, z ktorých viacerí podmieňujú spoluprácu s orgánmi činnými v trestnom konaní len za situácie, že im bude poskytnutá maximálna ochrana (aj formou väzobného stíhania obvineného), nakoľko im je známe násillné správanie obvineného. Zo znaleckého dokazovania na konkrétnom príklade vyplýva, že obvinený so svojím bratom vyslali nestotožnenú osobu za poškodeným v trestnej veci vedenej na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 2T/94/2013, v ktorom boli obžalovaní z trestného činu vydierania, aby tento poškodený zmenil svoju výpoveď v prospech bratov J.. Obvinený v priebehu väzobného stíhania vplýval za účelom marenia vyšetrovania na v tom čase spoluobvineného T. N., ktorý bol z tohto dôvodu preložený do iného ústavu na výkon väzby. Dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c/ Tr. por. je u obvineného sprítomnený tým, že obvinený bol podľa vyjadrenia viacerých osôb pravidelným užívateľom rôznych druhov omamných a psychotropných látok, ktorých stopové prvky mal v tele zistené aj po zadržaní. Obvinený svoj život prispôbil fungovaniu v zločineckej skupine, nemá žiadne pracovné návyky ani žiaden legálny zdroj príjmu, ale práve vysoké finančné zisky z trestnej činnosti odôvodňujú obavu z pokračovania páchania trestnej činnosti. Z hľadiska dodržania zákonnej požiadavky urýchleného rozhodovania o väzbe najvyšší súd dospel k jednoznačnému záveru, že trestné stíhanie vzhľadom na charakter a náročnosť prejednávanej veci trvá primerane dlhú dobu a zo strany sťažnostného súdu neboli v konaní zistené ani žiadne prieťahy. Žiadosť obvineného o prepustenie z väzby bola Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky doručená dňa 12. júla 2018. Túto žiadosť obvinený zopakoval podaním doručeným prokuratúre dňa 13. júla 2018. Prokurátor žiadosti obvineného nevyhovel a dňa 18. júla 2018 ju predložil na rozhodnutie špecializovanému trestnému súdu. Svoju žiadosť obvinený bližšie zdôvodnil 26. júla 2018 a rozhodnuté o nej bolo špecializovaným trestným súdom 27. júla 2018. Totiž podľa právneho názoru Ústavného súdu Slovenskej republiky lehoty z hľadiska požiadavky neodkladnosti alebo urýchlenosti rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby v zmysle čl. 17 ods. 2 ústavy, ale aj z hľadiska čl. 5 ods. 4 Dohovoru sa posudzujú podľa všetkých okolností prípadu, spravidla lehoty rátané na mesiace sú príliš dlhé a nevyhovujú požiadavke rýchlosti (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 16. novembra 2000, sp. zn. III. ÚS 7/00, a 2. apríla 2003, sp. zn. I. ÚS 18/03). Tejto požiadavke preto nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúce týždne (nálezy Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 14. januára 2004, sp. zn. III. ÚS 255/03, a 19. apríla 2007, sp. zn. II. ÚS 353/06; ale aj uznesenie najvyššieho súdu z 23. apríla 2014, sp. zn. 2 Tost 12/2014, publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 37/2014). Náročnosti prípadu zodpovedá i dĺžka trvania väzby, ktorá v prípade obvineného ani zďaleka nedosiahla zákonom vymedzenú najvyššiu prípustnú dobu trvania celkovej lehoty väzby pre prípravné konanie, a síce 25 mesiacov podľa § 76

ods. 7 písm. c/, ods. 8 Tr. por. Vo vzťahu k zadržanému listu, ktorý mal byť adresovaný obvinenému A. J., sťažnostný súd uvádza, že názor sudcu pre prípravné konanie na siedmej strane napadnutého uznesenia predstavuje hodnotiaci úsudok na doterajšie správanie obvineného v trestnom konaní, ktoré vyplýva z konkrétnych skutočností overiteľných v trestnom spise (zasielanie podrobných vyjadrení až po stanovení termínu výsluchu obvineného; podávanie žiadostí, aby sa konalo v neprítomnosti obvineného či podávanie námietok zaujatosti). Ako vyplýva z odôvodnenia uznesenia špecializovaného trestného súdu, tak predmetná korešpondencia nie je sama o sebe okolnosťou svedčiacou pre uvalenie kolúznej väzby nad obvineným. K námietke obvineného, že mu má byť odopieraný prístup k trestnému spisu, a teda porušené jeho právo na obhajobu, najvyšší súd poukazuje na svoje skoršie uznesenie týkajúce sa väzobného stíhania obvineného z 23. apríla 2018, sp. zn. 3 Tost 12/2018, z odôvodnenia ktorého obvinený bol vyzoomený, že právo na nazretie do spisu nie je absolútne, pretože neobmedzené uplatňovanie tohto práva by mohlo viesť k zmareniu účelu trestného konania, osobitne v prípade, ak sa koná o väzbe (bližšie strana č. 10 a 11 predmetného uznesenia). Z vyšetrovacieho spisu pritom vyplýva, že obvinený nazrel do spisu dňa 22. februára 2018 v čase od 7.55 hod. do 16.15 hod. (č. l. 12280); dňa 27. marca 2018 v čase od 13.55 hod. do 17.55 hod. (č. l. 13301); dňa 4. apríla 2018 v čase od 8.30 hod. do 15.00 hod. (č. l. 13302-13303) a tiež dňa 4. mája 2018 v čase od 8.15 hod. do 15.00 hod. (č. l. 13306-13309). Ako ďalej vyplýva zo spisu, obvinenému boli orgánom činným v trestnom konaní dňa 10. mája 2018 na jeho žiadosť vyhotovené kópie požadovaných častí spisu (č. l. 13310) a zároveň mu na jeho žiadosť boli dňa 13. júna 2018 zaslané kópie záznamov z informačno-technických prostriedkov (č. l. 13314). Obvinený požiadal listom datovaným na deň 5. júna 2017 o opätovné nazretie do spisu, konkrétne do zväzku č. 19 a nasledujúcich (č. l. 13335), pričom zo strany vyšetrovateľa bol obvinený usmernený, že medzičasom došlo k prečíslovaniu jednotlivých zväzkov, a preto nech svoju žiadosť konkretizuje pomenovaním časti spisu, avšak nie číselným, do ktorej má záujem nahliadnuť (č. l. 13337). Obvinený na to podaním, ktoré bolo polícii doručené 25. júna 2018 požiadal o nazretie do spisu bez bližšej konkretizácie (č. l. 13338). Uvedené je dôkazom, že obvinenému nebolo upreté právo na nahliadnutie do spisu, a tým porušené jeho právo na obhajobu, skôr naopak. Orgány činné v trestnom konaní pozitívne reagovali na všetky obvineného žiadosti tohto typu, s výnimkou poslednej žiadosti, na ktorú doposiaľ reagované nebolo, avšak sťažnostný súd dodáva, že práve v dôsledku obvineným podanej žiadosti o prepustenie z väzby, v súvislosti ktorej došlo k zmene fyzickej dispozície nad vyšetrovacím spisom z polície na špecializovaný trestný súd a toho času na najvyšší súd. Na adresu obvineným uvádzaného nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky z 25. februára 2004, sp. zn. III. ÚS 163/03, publikovaného v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky pod č. 11/2004, najvyšší súd uvádza, že tento nemožno aplikovať na posudzovaný prípad, pretože sa týka konania o žiadosti obvineného o prepustenie z väzby v štádiu konania pred súdom a nie v štádiu prípravného konania, ako je tomu v tomto prípade. Najvyšší súd dal za pravdu obvinenému, že vo výroku č. II. uznesenia prvostupňového súdu sa nesprávne uvádza, že obvinený A. J. vykonáva väzbu v Ústave na výkon väzby Prešov (obvinený vykonáva väzbu v ÚVTOS a ÚVV Leopoldov) a tiež, že na šiestej strane tohto rozhodnutia došlo k nesprávnej zámene v osobe obvineného za jeho brata, obvineného A. J.. Zo spisu sťažnostný súd zistil, že znenie výroku č. II rovnopisu uznesenia špecializovaného trestného súdu je identické s tým, ako bol predmetný výrok týmto súdom vyhlásený. Za danej situácie neprichádza do úvahy postup v zmysle § 174 Tr. por. a § 180 Tr. por., pretože ustanovením § 174 Tr. por. nemožno odstraňovať vecné alebo procesné nedostatky, ku ktorým došlo v samotnom vyhlásenom uznesení, túto chybu môže odstrániť len sťažnostný súd zrušením nesprávneho výroku a jeho nahradením výrokom v správnom znení (so stavom veci súladným). Uvedené neplatí pre znenie odôvodnenia prvostupňového súdu, nakoľko písárske chyby či iné zrejme nesprávnosti je v tejto časti oprávnený vykonať samotný prvostupňový súd postupom podľa uvádzaného ustanovenia § 174 Tr. por. Sťažnostný súd však k tomu dodáva, že pochybnosti obvineného A. J. o možnej zámene s jeho bratom, obvineným A. J., sú v tomto smere neopodstatnené, pretože z obsahu sťažnosťou napadnutého rozhodnutia vyplýva, že prvostupňový súd sa dôsledne zaoberal sťažnosťou obvineného A. J.. Navyše v čase rozhodovania o žiadosti obvineného špecializovaný trestný súd nerozhodoval o žiadnej žiadosti obvineného A. J.. Žiadosť o prepustenie z väzby A. J. bola špecializovanému trestnému súdu predložená až dňa 27. júla 2018 (t. j. v deň rozhodnutia o žiadosti obvineného A. J.), pričom túto žiadosť obvinený A. J. zobral späť podaním doručeným prvostupňovému súdu 31. júla 2018. Podľa § 80 ods. 1 Tr. por. ak je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. a/ alebo c/, (v zmysle nálezu

Ústavného súdu Slovenskej republiky z 8. októbra 2004, sp. zn. I. ÚS 100/2004, možno nahradit' aj kolúznou väzbu, pretože druhá veta čl. 5 ods. 3 Dohovoru to umožňuje) môže súd a v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie ponechať obvineného na slobode alebo prepustiť ho na slobodu, ak b) obvinený dá písomný sľub, že povedie riadny život, najmä že sa nedopustí trestnej činnosti a že splní povinnosti a dodrží obmedzenia, ktoré sa mu uložia, a súd alebo v prípravnom konaní sudca pre prípravné konanie považuje sľub vzhľadom na osobu obvineného a na povahu prejednávaneho prípadu za dostatočný a prijme ho, alebo) s ohľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu možno účel väzby dosiahnuť dohľadom probačného a mediačného úradníka nad obvineným alebo odovzdaním dohľadu nad obvineným do iného členského štátu Európskej únie podľa osobitného predpisu. Zároveň podľa § 80 ods. 2 Tr. por. ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin (...) možno záruku alebo sľub prijať alebo uložiť dohľad, len ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. Vo vzťahu k nahradeniu väzby obvineného písomným sľubom podľa § 80 ods. 1 písm. b/ Tr. por. alebo aj dohľadom probačného a mediačného úradníka podľa § 80 ods. 1 písm. c/ Tr. por. najvyšší súd dodáva, že prepustenie obvineného z väzby alebo jeho ponechanie na slobode nahradením väzby prostriedkom prípustným podľa vnútroštátneho práva, ktorý je miernejší ako obmedzenie osobnej slobody (§ 80 a 81 Tr. por.) a ktorý je zároveň spôsobilý zabezpečiť účel väzby, je možnosťou, ale nie právom obvinenej osoby, ktorej slobody je alebo má byť obmedzená. Pri rozhodovaní musí súd zvažovať, či nahradenie väzby preváži nad dôvodnou obavou vyjadrenou v ustanoveniach § 71 ods. 1 písm. a/ až c/ Tr. por. (uznesenie najvyššieho súdu z 2. októbra 2012, sp. zn. 2 Tost 32/2012, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 45/2013). V súlade s rozhodnutím špecializovaného trestného súdu aj najvyšší súd dospel k záveru, že vzhľadom na osobu obvineného, charakter, závažnosť a rozsah trestných činov, ktorých sa mal obvinený dopustiť, považuje náhradu väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka nad jeho osobou za neadekvátnu a neproporcionálnu. Najvyšší súd o návrhu obvineného na nahradenie väzby písomným sľubom, ktorý predniesol po vyhlásení sťažnosťou napadnutého rozhodnutia, tento jeho návrh neprijal, pretože vzhľadom na osobu obvineného a povahu prejednávaneho prípadu nepovažoval ani písomný sľub obvineného za vierohodné a dostatočné opatrenie na nahradenie jeho väzobného stíhania. Závažnosť trestnej činnosti, zo spáchania ktorej je obvinený dôvodne podozrivý, ako aj konkrétne zistené skutočnosti preukazujúce dôvodnosť útekovej, kolúznej i preventívnej väzby, sú okolnosťami, ktoré v tomto štádiu trestného konania nedávajú záruku, aby písomný sľub obvineného mohol splniť svoj účel. V preskúmanom prípade sťažnostný súd navyše nevzhladol žiadnu výnimočnú okolnosť prípadu, ktorá by legitimizovala prípadné použitie niektorého z inštitútov nahradzujúcich väzbu. Najvyšší súd k námietke zaujatosti, ktorú vzniesol voči sudcovi pre prípravné konanie (č. l. 899) uvádza, že túto špecializovaný trestný súd správne vyhodnotil, keď o nej nekonal, keďže bola vznesená oneskorene a z jej obsahu vyplýva, že ním obvinený namieta výlučne postup konajúceho sudcu. Obdobný záver najvyšší súd prijal aj vo vzťahu k obvineného námietke zaujatosti vznesenej voči všetkým sudcom najvyššieho súdu. V predmetnej námietke obvinený neuvádza konkrétnu osobu, resp. osoby - sudcov, ktorí by mali byť vylúčení z úkonov trestného konania, a síce ktorí majú poskytovať „právne poradenstvo“ dozorujúcemu prokurátorovi. V súlade s tým najvyšší súd poukazuje, že dôvody vylúčenia podľa § 31 ods. 1 Tr. por. sa viažu vždy na konkrétneho sudcu, resp. konkrétnych sudcov. Z dôvodov uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por. preto možno rozhodnúť iba o vylúčení sudcu ako konkrétnej osoby alebo o vylúčení sudcov ako konkrétnych osôb, nemožno však rozhodovať o vylúčení senátu ako celku, a teda námietka zaujatosti sa musí týkať konkrétnej osoby, resp. konkrétnych osôb (vid' uznesenie najvyššieho súdu z 1. novembra 2009, sp. zn. 2 To 104/2005, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 68/2009). Obvinený v predmetnej námietke nekonkretizuje ani to, akých vecí vedených na najvyššom súde či na inom všeobecnom súde sa toto poradenstvo má týkať. Obvinený žiadnym overiteľným spôsobom nepredložil dôkaz o svojich tvrdeniach, ktorý by svedčil o dôvodnosti vylúčenia čo i len jedného sudcu najvyššieho súdu. Najvyšší súd o väzobnom stíhaní obvineného rozhodoval viacerými uzneseniami (vid' vyššie), pričom obvinený ani raz nevzniesol námietku zaujatosti voči žiadnemu sudcovi najvyššieho súdu, a preto ním vznesená námietka zaujatosti zo 7. augusta 2018 nemôže byť považovaná za bezodkladne podanú, ba práve naopak, je potrebné ju vyhodnotiť ako celkom účelovú s cieľom vytvárať prietahy v rozhodovaní o jeho väzobnom stíhaní. Na tomto mieste je tiež vhodné uviesť, že z ustálenej praxe sa všeobecná námietka zaujatosti vznesená voči všetkým sudcom konkrétneho súdu považuje za návrh na delegáciu

v zmysle § 23 Tr. por., podľa ktorého z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený. Aplikácia predmetného ustanovenia v prípade, ak o veci má rozhodovať najvyšší súd, nie je možná, nakoľko ustanovením § 23 Tr. por. sa možno domáhať len zmeny miestnej a nie vecnej či funkčnej príslušnosti. Najvyšší súd ako vrcholný orgán výkonu súdnictva nemá v tomto smere „alternujúci súd“ a zároveň v rámci hierarchie súdov v Slovenskej republike neexistuje súd, ktorý by o návrhu na odňatie veci najvyššiemu súdu a jej prikázanie inému (tiež neexistujúcemu) súdu bol oprávnený rozhodovať. Z uvedených dôvodov najvyšší súd o námietke zaujatosti obvineného v súlade s ustanovením § 32 ods. 6 Tr. por. nekonal. S ohľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti sťažnostný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e :

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.